

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячної в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Анархія в право- славній церкві.

Львів, 8. квітня 1927.

Розторошений царат, якого сма-
нією і стрижневим стовпом в мо-
ральній і навіть адміністративній ді-
лянці була православна церква, сво-
ім розвалом придавив і силу тієї
могутньої установи. Побідна біль-
шовицька революція, ліквідуючи
організаційні спори царату і вза-
галі старого ладу, не пощадила і
православної церкви. Всякими за-
собами, перш усього переведенням
розділу церкви від держави, а опі-
сля репресіями та підсилюванням
анархії радянська влада зломала
могутність царської церкви.

Розвал царату і його складової
частини: православна — в значній
мірі причинився до визволення пра-
вославної церкви, православного
релігійного громадянства з неволі
московської церковної організації.
Визвольні змагання українського
православного світа з одного боку
і konieczність створити власний мо-
ральний захист для релігійної гро-
мади на Україні була товчком до
організації української автокефаль-
ної церкви. Розуміється, що і цер-
ковний „сепаратизм“, і еманципацій-
ний організаційно-церковний здви-
г на Україні не був по нутру ані ста-
рим, ані новим володарям. Тому то
проти відродженської української
автокефальної церкви спільно ви-
ступила стара (патріарша, наслід-
ниця синодальної) тихонівська, як
і нова „радянська“ або тзв. жива
церква. Між ними двома бльокми
старої і нової каззонщини з тру-
дом приходиться українській авто-
кефальній церкві верстати свій шлях
і переходити зигзаковаті ступні
свого часом зигзаковатого про-
цесу.

Та частина старої російсько-пра-
вославної церкви, що внаслідок
рижського трактату найшла під
крилами польської державної ор-
ганізації, підпала аж трьома, в біль-
шості супротивним чинником. Пер-
ший з них — це обхоплена і поло-
нена старими навками церковна
єрархія, яка живе старим світогля-
дом. Єрархія і духовенство право-
славної церкви, відчужені граничною
лінією рижського трактату від сво-
го консервативного осередка, по-
збавлені опікучої руки всеявської
царської влади, у великій більшо-
сти чужі місцевому населенню, не-
зв'язані ані з його інтересами, ані
його світоглядом, ані його змаган-
нями — вайшлися на похилій площині,
без внутрішнього впливу і зна-
чіння, в двозначному горожансько-
му становищі в пошуках за нови-
ми протекторами, в опірній поставі
до змагань визнавши православну
державу, українців і білорусів.

Не диво, що та православна єрар-
хія веде дуже круту церковну полі-
тику; що вона без слова протесту
підчиняється забаганкам сильних
світа цього; що вона слабо боро-
ниться позицій православної церкви,
— не диво, що в більшості по на-
ціональності чи вихованні росій-
ське духовенство

„горить желанием ажно служить интере-
сам Польского Государства“, а для сего
просит правительство „облегчить его по-
ложение для государства служение“

Другим чинником є польська
влада, яка — до подробиць ко-
піюючи царські прийоми, всі свої
зусилля направляє на перетворення
православної церкви в опору своїх
адміністративних впливів. Одночас-
но польська влада, як влада „архи-
католіцької“ держави, в якій —
навіть на основі конституції —
римо-католицька церква є перша
між рівними, послідовно пере-
водить ліквідацію православної
церкви. Вислідом цієї двораменної
політики польської влади є мнимо
автокефалія „польської“ правосла-
вної церкви, формальне її підчини-
ння безвільному, безавторитетному
і продажному царгородському па-
тріархатові і дійсне узалежнення
цієї церкви від польського міністра
освіти. Вислідом цієї політики є
загарбання около 500 православних
церков в користь римо католиків,
захоплення майна православної
церкви, передчасне і половинчате
насиленне введення нового стилю,
заведення польської урядової мови
в адміністративні чинності цієї
церкви, полишення духовенства в
пливкому стані через відмову права
горожанства, спомагання розкладо-
вих і денационалізаційних, мнимо
унійних спроб і т. і.

Вкінці третім, найважливішим чин-
ником є визнавши православної цер-
кви. Сьогодні та церква є рідким
дивоглядом, якимсь нечуваним кон-
гльомератом. Під оглядом єрархі-
чним є вона російською, під
оглядом адміністративним — поль-
ською, а під оглядом складу
вірних українською чи білорусь-
кою. На 1.400 православних
парафій на території сучасної Поль-
щі коло 1.100 припадає на українську
національну територію. Решта (300)
— це парафії білоруські, а між ними
й кілька російських. Однак дух
і зверхній вигляд цієї церкви є не
український і не білоруський, лише
мішаний, своєрідно утравквістичний:
російсько-польський.

Східна церква в протиставленні до
західної, єрархічної й інтернаціо-
нальної є церквою соборною, на-
родною, церквою віроісповідної
маси, церквою територіально-націо-
нальною. Це головна прикмета й
основа існування та росту і зна-
чіння цієї церкви. Тільки тоді є вона
живою, якщо є народною. В про-
тивному випадку вона розклада-
ється, занепадає і мертває. На жаль,
на перепоні ународнення право-
славної церкви на території суча-
сної Польщі стоять чинники: ро-
сійський і польський, які тільки
поглиблюють анархію в право-
славній церкві, всіми силами ви-
кривлюючи її основний зміст і го-
ловне призначення — українські чинни-

З метою вивести православну
церкву з анархічного розстрою й
ідеологічного безладдя, зміцнити
моральний чинник в українській
масі північно-західних земель, при-
вернути цій важливій установі її го-
ловне призначення — українські чинни-

ки вже від довшого часу робили від-
повідні реформаційні й регенера-
ційні заходи. В тому напрямку пра-
цювала Українська Парл. Репрезен-
тація і передові українські грома-
дяни, згуртовані біля володимир-
ського журнальчика „На варті“. Однак
на перепоні тому стоять
російські (церковні і горожанські)
та польські (урядові, адміністра-
ційні і партійні) чинники.

В останніх часах, з хвилею заїст-
нування організованих заходів з
метою скликати Український Пра-
вославно-Церковний Зїзд, цей на-
тиск ворожих чинників, цей опір
вським відродженським змаганням
ще збільшився. Митр. Діонісій —
так сказатиб — кинув анатему на
підготовлюваний зїзд і — крім
польського уряду — шукає захист-
ників в „Русск-ім Нар. Об'єдинен-ні“,
наслідком якого відібрано українцям
православний собор у Володимирі.
Польська влада в теперішній стадії
боротьби за ународнення право-
славної церкви на північно-західних
землях — про людське око — збе-
рігає неутральність, але в дійсно-
сти спомагає анархічні зусилля ро-
сійської сторони.

На жаль, і деякі українські чинники
перебрали мірку, проголошуючи
повний розрив з існуючою пра-
вославною єрархією, подаючи тим
способом надійний аргумент існу-
ючій єрархії. Одночасно деякі бор-
ці за українську православну цер-
кву не рахуються з консерватизмом
частини вірних, особливо частини
міської, яка в славянському бого-
служенні добуває якусь непорушну
святість. Таким чином проти ор-
ганізованих еманципаційних заходів
ці безвідповідальні чинники настро-
юють і верхи (єрархію) і низи
(консервативну частину вірних).
При тому забувають вони, що
повний і негайний перестрій пра-
вославної церкви по лінії нових
кличів і нового часу, в бажаному
нами напрямку, може наступити
тільки в революційному ча-
сі. Коли та доба вигоріла або ще
не наступила, то ународнення та-
кої установи, як церква, може від-
буватися тільки еволюційним
шляхом. Отже на першому місці
треба поставити не українське
богослуження, а українське
св'яту проповідь, да-
лі українську (замість мо-
сковської) вимову старославян-
ського тексту, а на третьому місці
українське богослуження, вводячи
його там, де до цього є відповід-
ний, добре підготовлений ґрунт.
Велику вагу треба покласти теж на
згідне з народними інтересами ви-
ховання духовників, пастирів та на
обсаду відповідних становищ при-
хильниками народного руху.

Розуміється, ми далекі від того,
щоби організованим українським
чинникам давати вказівки, як вони
мають поступати, аби перетвори-
ти православну церкву в живий і
животворчий чинник народного
життя. Наші замітки торкаються тіль-

ки гурра-реформаторів, які готові з
водою вилити й дитину. Справа пра-
вославної церкви є незвичайно склад-
на і ніжна. Треба вважати на кож-
ний крок, маючи на меті ліквіда-
цію анархії, а не її поширення.

Ф. Ф.

Позичка.

У зв'язку з повертотом польським
фінансовим делегатом із Америки.

(Від власного кореспондента.)

Варшава, 3. квітня 1927.

II.

Пп. Кржижановський і Млинарський при-
їхали, але тайни, яка окутувала їх місію,
широкому загалові все ще не зволили від-
крити. Після конференції з мін. фінансів
Чеховичем появилися у кількох „благоні-
“ дійних газетах („Епока“, „Глос Правди“,
„Кур'єр Поранни“) односторонні інтерв'ю,
де дипломатично стилізовані і дуже
дбайливо проминаючі мовчанкою всі пи-
тання, зв'язані безпосередньо зі справою
позички. Короткий зміст згаданих інтерв'ю
таким: Делегати не заперечують уже, що
їздили шукати для Польщі закордонної
позички. „Позичкові переговори ведуться
і є на найкращій дорозі“. Розпочато їх на
основі фінансового плану, виготовленого
у висліді узгодження поглядів польського
уряду з колишнім фінансовим меморіалом
проф. Кеммерера; з огляду на відсутність
самого Кеммерера, наради велися з його
найближчими співробітниками (I). Отриман-
ня позички стоїть саме у тісному зв'язку
з виконанням отого фінансового плану.
В якому м. ін. сказано, на віщо отримана
позичка має бути вжита і з яких джерел
сплачувана. Попереду мусить ще бути
загарантована стабілізація золотого, без
якої не може бути мови про позичку. Але
приготування до отримання її вже зро-
блено. Хто її уділяв би — цього ще до-
кладно не відомо, бо в рахунок входить
більше банків. Про всі ближчі деталі
уряд заборонив делегатам говорити. Про
термін фіналізації переговорів д-р Мли-
нарський сказав лише, що „в найближчих
тижнях ці справи наберуть конкретних
форм“, проф. Кржижановський висловився
з далеко більшим оптимізмом, визнаючи
речення 7—8 тижнів уже для реалізації
позички, „якщо переговори йтимуть далі-
ше так, як досі“. Про висоту позички
не сказали ні слова, про контролю —
„ахочинче ні“, і то при запиті, чи підлягає
контролю державний бюджет.

Як бачимо, поруч із запевненням про
повне, велике і т. д. задоволення з вислуду
своїх місць і поруч із висловом оптимізму
на будуче, польські делегати не забува-
ють асекуратися огорками й застере-
женнями: польський уряд мусить спершу
приняти фінансовий план для Польщі, ви-
працьований безпосередньо чи посередньо
свентуральними кредиторами; цей план не
може полишитися на папері, а мусить бути
переведений в життя; спершу мусить бути
стабілізована валюта. Після сповнення
отих передумов, про які можна буде го-
ворити тільки тоді, коли знайдемо, який
саме є той фінансовий план, на який
Польщі тверезими американськими капіта-
лістами, прийшли би щойно безпосередні
розмови про позичку. Як запевняє „Час“,
вони велись би у Парижі і розпочинали
другий період заходів Польщі за позичку.
І тут чуюмо знову обережне застереження:
„Треба підкреслити, що навіть позитив-
не закінчення першого періоду (той захо-
дів за позичку) не переставляє ще позити-
вного передбачення другого періоду. Можуть
поставити нам такі важкі умови, що поль-
ський уряд їх не прийме. Це треба сказати
з остротою, аби не розбудити не-
редчасних надій“.

Каже таке згаданий уже краківський
„Час“, а коли зв'язано, що проф. Адам

Red. Czasop. „Dilo“. Pr. 147/27. W imię
Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy
karny we Lwowie orzekł na wniosek Proku-
ratury przy tymże Sądzie, że treści artykułów
umieszczonych w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 75
z dn'a 5. kwietnia 1927 roku pod tytułem
„Znyszczenia do kraja“ zawiera zniesławia-
zbrodni z § 65 a) ustawy karniej, uznał
do istnienia dnia 3. kwietnia 1927 r. konfliktę
za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie
całego nakładu i wydat w myśl §
493. p. k. zakaz dalszego rozpowszech-

niania tego pisma drukowanego. Zara-
zem wydał się nakaz odpowiedzialnemu re-
daktorowi tego czasopisma, by oświadczenie
nieleżące umieścić bezpłatnie w najbliższym
numerze, i to na pierwszaj stronie. Niewyko-
nanie tego nakazu pociąga za sobą nastę-
pstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17.
grudnia 1862 Dz. p. Nr. 6. ex 1863. i. j.
zarządzenie za przekroczenie na grzywnę po
400 zł. Lwów, dnia 4. kwietnia 1927.

11a vel.

Заступник фабрики гнутих меблів „Мазовія“

ИОСИФ БЕЗДЕК

Львів, Паньська 15.
Гуртова і детальна
продаж гнутих меблів.

Кржижановський, чільний член краківської консерви чи пак „Правди Народовей“, є старим співробітником „Часу“, то погляди цієї газети саме на дану тему заслуговують на увагу. Коли сам „Час“ перестерігає перед „передчасними надіями“, то будь-що справді наївно вірити, що ось-ось спадє на Польщу ріденький арештою, як на державу з польськими аспіраціями, дош 30-ти чи сотні мільйонів доларів.

І справді, на шарварковому ґрунті трудно помітити радісно-оптимістичний настрій, який повинна би чейже викликати надія на швидке отримання найбільшої із усіх сумної пам'яті попередніх (італійської „Banca Commerciale“ чи американської „Dillon“) дозичок. Короткий урядовий комунікат, наданий після кількох нарад, у яких брав участь голова Нада. Ради Польського Банку Карпінський, то мін. Бартель, то маршалок Пілсудський, у якому найважливіше речення, це знову зацитування поголосок про віддачу Польщі під фінансову контролю, цей комунікат оптимізму теж не посилає. Ані поголосок про умову контролю не розвіяв. Навпаки, скрізь і всюди, де заведеться розмова на цю тему, чуємо, що одною із принципальних умов уділення Польщі позички є встановлення контролю, і що річ іде лиш про її форму: з яких чинників вона складалася би і яка її булаб компетенція. Говориться далі, що прийняття плану, привезеного з Америки, є річю виключеною, як довго існує цей сойм, бо план бущім-то зачіпає дуже болочо існуюче соціальне законодавство, за зміну якого треба би перевести кампанію, на яку знову уряд, де будь-що-будь сидять пп. Морачевський, Юркевич і Медзінський, ніколи не піде. Як *pendant* до цієї поголоски чудово служить останній уступ з цитованої уже статті „Часу“, де кидається громи на „лівошовицькі експерименти“, ведені досль у Польщі: „ані уряд, ані сойм і сенат — читаємо там далі — не будуть мотти (*scil.*: коли прийде позичка — І. К.) легковажити господарської правосильності, так легко й легкочудно топтаної досль ногами“. Тому ко саме, ані розуміння „господарської правосильності“ табором „Часу“ не було дестіноване поважною частиною віраючого сойму, треба би хіба виждати його смерті й поспішити до часу народин його наслідника. Значить, не 7 до 8 тижнів, як каже проф. Кржижановський, що публіон не бере під увагу „лівошовицьких“ чинників ані в соймі ні теж в уряді, а 8—10 місяців. Такий термін можливого отримання позички справді називається, при чому аказується, що тоді (себто з кінцем бж. року) буде вже видно, наскільки реально показався бюджет 1927/8, який торговельний і платиний бізнес за бж. рік і в зв'язку з цим — які вигляди тріркої стабілізації валюти. Очевидно, що неможливо теж увітти собі уділення Польщі позички англо-американським фінансовим

світлом раніше, заки Польща заклочить з Німеччиною торговельну умову. І таких передумов, про які польські делегати ні польський уряд словечком не згадає, є сила силена.

Та поруч із опими й багато іншими моментами моральної (психологічної: престижі), фінансово-скарбової, господарсько-політичної чи суспільно-політичної натури, є ще один момент, чи не найголовніший, у проблемі отримання Польщею закордонної позички: міжнародно-політичний. Усі дотеперішні невдачі Польщі при пошуках якоїсь поважнішої закордонної позички (нпр. поїздка до Америки, підчас панування Хієно-Писта, кол. ендешського мін. фінансів Кухарського під опікою ославленого „американця“, п'ястівського сенатора Гаммерлінга) виїшли однакою з внутрішнього польського стількиж господарського а політичного балагану, що й із некорисної для Польщі міжнародної ситуації. Якщо внутрішньо-політичні порядки у Польщі за останній рік по суті не багато (або вірніше: ні в чому не) змінилися, отримавши тільки назовні фірму „сильної влади“, то господарський стан завдяки англійському страйкові переходно дещо покращив (надавши експорту вугілля, спричинена англ. страйком, принесла Польщі в 1926 р. біля 130 мільйонів зол. у золоті), а в міжнародній ситуації Польща, завдяки отриманні півтріркої місця в Раді Л. Нації і англійсько-совітській ворожечі, позірно нібито дістала в руки теж деякі атутти. І тому такі чи інші вигляди на отримання позички стоять під кутом такої чи іншої — англійської протекції. У питанні судо політичної натури треба теж шукати пояснення емент. розмов англійського фінансового потентата Монтегі Нормана з польськими делегатами в Нью-Йорку, чи його впливу на ньюйорську Уол-Стріт.

Польський уряд мовчить та ще й пантрує, аби пресові інформації не пошкодили справі. Не має, очевидно, нічого проти таких коментарів, як ось, моваве, — американський посол у Берліні Шурман приїхав до Польщі спеціально у зв'язку з позичкою. Нічого й казати, що при строґому законспіруванні цілої позичкової акції, закутуванні себе у тогу таємності й промовлюванні шонайніше стилем питійських оречень, що при такій виспеціалізованій методі всі коментарі й міркування з природи річи мусать бути розпливчаті й базуватися на інформаціях і комбінаціях, за правдивість яких покласти руки в сгонь не можна. А проте одно не підпагає ніякому сумнівові: що зі сантименту для гарних очей Польщі і її речників пп. Мліпарського та Кржижановського ніхто грішми не силіє і колиб вона справді позичку дістала, то заплатити за неї дорого — у рамках і фінансових і політичних клявузу.

І. Кедрик.

Мирон Завицький

Правда, краса і математика.

(Докінчення.)

Дальше — математик доказує кожну теорему при допоміжних загальніших теорем, а ті знова вивисуює а інших ще загальніших. Таким чином мусимо вікніти дійти до таких загальних осудів, що їх взагалі не можна доказати. Це т. зв. аксіоми, які називається звичайно зовсім кибно правдами очевидними, а які фактично є в математичі осудами довільно прийнятими і то яких математик взагалі не прикладає критерії правдивості, так, що є в математичі теорії, які опираються на діаметрально протилежних аксіомах, як н. пр. евклідова і неевклідова геометрія. Колиж аксіоми не є ані правдиві, ані неправдиві, то не можна очевидно говорити про абсолютну правдивість ніякої математичної теоремі і тут бачимо рацію другої частини тези Ресля про те, що в математичі ніколи не знаємо, чи те, що говоримо, є правдою. Математик все каже так: з таких гіпотез виходять такі консеквенції. І не може тут бути мови про ніяку абсолютну й об-

ективну правду, в яку так вірять і яку поділяють посторонні люди. Математика дає правду певну, але правду формальну а не матеріальну.

Бачимо, що загально поширений погляд перецінює математику в питанні її відношення до правди. З другої сторони робиться тій науці важкий закид, немов то вона суха, що її бездушні символи і теоремі позбавлені всяких принак краси, та що їх пізнавання і праця над їх здобуванням не можуть дати ніякого естетичного вдоволення. Кажуть, що лиш якісь диябачні уми, позбавлені емоціонального життя, психічні типи можуть нею займатися.

Причини такого погляду ясні. Щоби пережити хоч примітивне почування вдоволення, викликане огляданням образу чи слуханням мелодії, треба мати здорові змисли і нічого більше. І тому кожному бодай здається, що розуміється на музиці і малярстві. Всі ходять на концерти й оглядають музеї, артисти стають популярними, вони творять справді для загалу. Зовсім інакше є в математиці. Тут ніякий змисл не вистане до аперцепції математичного продукту. Око дає нам лиш символи без значіння, а вухо незрозумілі комплексні слів без ніякого змісту. І треба довгих

Перед новим повстанням в Альбанії.

(На власного кореспондента.)

Благород 2. квітня 1927.

Вже довший час місцева преса приносить все нові і нові звістки про напружене положення в Альбанії. Булі прихильники Ахмеда бег Зоґу, часто люди, які в часи його югословянофільської політики займали визначні становища, тепер тікають із Альбанії, рятуючи своє життя перед легкими офіційними засадами військового суду і таємними вбивствами урядових агентів.

Так недавно втік, прибувши в Сушак, бувший префект Вальони В. Калуці. По його словам Ахмед бег Зоґу дістав від Італії 15 мільйонів лір за відомий італійсько-альбанський пакт та що в Альбанії переведена мобілізація 13 річників т. б. від 20 до 33 років. З інших джерел теж доходить звістки про терор та вбивства, яких допускається уряд, а одночасно про велике незадоволення в народніх масах. Ахмед бег Зоґу майже не виходить із свого помешкання, котра постійно стереже варта зі 100 людей.

Очевидно, що багато з тих голосних звісток, які заповнюють собою шпальти місцевих газет, треба приймати зі значним застереженням, та, не зважаючи на те, всеж таки видно, що в Альбанії не багато бракує до нового повстання проти Ахмеда бег Зоґу, котрий тепер не лише що пішов шляхом свого попередника Фан Нолі, проти якого в свій час підняв повстання тому, що той нібито хотів запролати Альбанію Італії, але сам дійсно її запролат.

Знаючи з практики, яку ролу в його повстанні відіграли неофіційні югословянські організації та наймані війська з бувшої Врангелевої армії, Ахмед Зоґу не лише з трівожого, а просто з переляком дріжить за своє становище. Аджеж і Фан Нолі мав за собою італійську допомогу, котра врешті йому прислужилася лиш стільки, що в ній знайшов був спочатку притулок для себе, тай то лише до того часу, поки Італія, побачивши його безсилість, не відпекалась від нього цілком.

Ахмед бег Зоґу зі ставлення Югославії зумів зробитися італійським васалом. Фан Нолі в останні часи знову виринув із забуття і тепер він є ворогом Італії, а прихильником невідомої колісь Югославії. Отже знову починається стара гра.

Югославія, завдяку зручним кордонам та добре zorganizованим і досвідним комітажам, зручно може викликати нове повстання без ризику для себе, тим паче, що ґрунт для цього в Альбанії дуже гарний і легкий. Можливо, що таке повстан-

ня мало би успіх — Фан Нолі уступив би Ахмеда Зоґу, а цей втік би до Італії. Ця річ не така уже неможлива, але, якби Фан Нолі те, що трапилось з Ахмедом Зоґу, чи встоїть він перед спокусою, перед привабливими лірами, тим паче, що нація до цього він уже був внянз ще в часи першого свого володіння.

Альбанська гра між Італією та Югославією принесла покищо військово-дипломатичну виграну для першої, правда, коли вірити В. Колушію, — за грубі гроші Югославія, маючи тонкі кишень, хоче втратити іншим способом, але тепер вона в стані програної сторони.

Нова пропозиція Чемберлена (по „Тайсу“) на безпосередні переговори між Італією та Югославією для полагодження конфлікту базується на тім, що Італія повинна відмовитися боронити за всяку ціну сучасний режим в Альбанії, а Югославія натомість мусить ратифікувати летиуноскі коленції. Це не поліпшує становища Югославії, бо, дістаючи нібито уступку щодо Альбанії, так би мовити, політичній сфері впливу в ній зі своїм сусідом, вона натомість повинна віддати у економічній рабство своє Примор'я. На таку річ піти ще М. Нічич, вірячи у добрі наміри Ахмеда Зоґу та Мусоліні, але тяжко допустити, щоби на те згодився теперішній міністр закордонних справ, не бажаючи собі дожити в народі тієї слави, якої дожив його попередник.

Чудна доля Альбанії. Досягла вона своєї самостійності лише тому, що дипломати таким чином бажали примирити сирки між сусідами, але помилилися в своїй рахунку, бо самостійна Альбанія не лише не уснула сварок, але і дала кожній ріжним політичним спекулянтам вдоволювати свої амбіції, а то й наловати свої порожні кишень та підняти ще більше оливи до альбанського огнища.

В. Анський.

ГОДИННИКИ найліпших фабрик, депо у фірмі **ДОМБРОВСКИ-РОЗВАЖЕНСЬКИ** Львів, Академічна 2, Готель Жерма. Тел. 27—29. Заступство на Галицькій світової фабрики годинників „Lapland“, 1856 Ціни фабричні.

Радянська Україна.

Прилучення деяких сіл до УСРР.

„Пролетарська Правда“ повідомляє, що між ВУЦВК-ом і Центральним Виконавчим Комітетом РСФРР, закінчено умову, дійсно з якою в найближчому часі прилучать до УСРР деякі села, що належать тепер до РСФРР. Села ці мають прилучити до України на загальне бажання населення. Між наміченими до прилучення є: Станіслав Огуричов та Прилики курскої губернії білгородського повіту.

олімпійську певність в опануванні найтяжчих проблем. Мабуть велич його лежить саме у тій гармонійній злуці критичного змісту з мистецькою формою. Це людина, що вогненным патосом свого переконання поглибила істоту людського життя, пізнала нескінченно високого духу в уарті життєвої людини, дала першовзір кожного ідеалістичного світогляду та створила невимрущий фермент всякої філософської думки.

А може й не кожний філософ знає, яке глибоке зроуміння математики і відчуття її краси було у того безсмертного мистця? Математичні проблеми стрічаємо скрізь по його творах. В „Політеї“ він від вищих станів ідеальної дійсності докладного знання практичної математики, а чиста математика є у нього одним з важких елемантів держави, є важким елемантом до виплекання в них ідеалу кагатії.

Другий гігант грецької думки, великий теоретик мистецтва Аристотель каже, що з насолодою займаємо математику і переживаємо її, як льотофаги; бо покушаючи, вона хочемо від неї уступати, вона спонує нас, неначе ця т. зв. лотосова нове нас, неначе ця т. зв. лотосова під впливом класичної культури до

зусиль і великого завзяття, щоби хоч на однім відтинку математики стати на висоті сучасного знання, щоби розглянути розвиток науки з точки погляду історичної перспективи та зуміти працювати над розв'язкою нерозв'язаних проблем. Не кожний хоче і може серед тяжкої праці доходити до цих вершин і тому математики творять замкнену в собі касту людей, яких ніхто не розуміє. І тому ніхто не знає, що математичні теорії це комбінації репрезентованих символами понять, що захоплюють математику своєю красою так, як захоплюють кожного з нас гармонійні комбінації форм, закріплені в кам'яних брилах творів архітектури.

Того факту не розуміють мистці й естети нашої доби. Не так було колись! Не так було в старинних греків, у того дивного малого народу, що в короткім часі сотворив духову культуру, дав нам наукові поняття і проблеми і всі типові їх розв'язки.

На Платона звертаю спеціальну увагу. Бо справді не знати, що більше подивляти в його діяльностях: чи незрівняний чар мови, красу композиції та велич поетичного зображення, чи невичерпане багатство і глибину змісту, консеквенцію й енергію філософської думки, та

Львів, вул. Краківська ч. 3
На провінцію висилає відворотно

уділіє практичних знань як також додас-
на підставі графологіч- **вожує будуч-**
духового гарту. - рівнож **вожує будуч-**
ність. Приймає від 11 1 і від 5-8 заче-
1898 ром в Краківські готелі, 1. п. 1-2

Відозви і комунікати.

до всіх бувших членів віденського акад. товариства „Січ“.

Іменем Виділу Українського Акад. Т-ва „Січ“ у Відні дозволяємо собі звернутися до Вас, колишніх членів цього Товариства, з осьвятою просябою:

Наше Товариство, яке, вірне своїм традиціям, зуміло зберегти й досі престиж однієї з найстаріших і найповажніших українських організацій за кордоном, наслідком повоєнної економічної руїни взагалі, а крім невідради матеріальних відносин між українською еміграцією зокрема, в такій катастрофічній фінансовій положенні, що далі його існування загрожено. Висота теперішньої місячної оплати за домілку Товариства у XVIII. округу при Терезієнґассе 15 (та зв'язана з тою домілкою необхідні господарські й лікарські зобов'язання) досягає від місяця до місяця, наслідком постійного підвищення її спекулянтним анимізом, щораз більших сум, які просто вичерпують невідатні місячні доходи Товариства. Тіж доходи плінуть виключно з вкладок членів Т-ва. А що число українських студентів, які вчаться тепер у Відні, розмірно дуже мале, висотаж вкладки з огляду на пересічну незаможність членів можливо низька, то покриття біжучих витрат і потреб Товариства з вкладок стає, особливо в останньому часі, формальною неможливістю, хоча більшість товаришів і при допомозі найкращих заробітків намагастися вдержати свою організацію. І так скрута безвишкодного матеріального положення утруднює і спливає все нормальне життя і напактуальнішу просвітню-культурну роботу нашого гурта.

А існування нашого Товариства та збирання його національних і культурних лаванд — це з уаги на чуже середовище і потребу організаційного та дійсного згуртування української університетської молоді, що вчиться в Відні, текуча кончею не тільки наша, а й усього громадянства.

Свідомі того, що рятуючи по наших силах існування віденської „Січ“, рятуючи від упадку однієї з найважливіших осередків української національної думки та просвітної праці за кордоном, — звертаємо до всіх бувших членів „Січ“ і всіх людей доброї волі, з горючим проханням допомогти нам грошевою жертвою налагодити теперішні невідради матеріальні відносини в нашій Товаристві і причинитися таким чином до дальшого існування.

Відень, дня 30. березня 1927.
За Виділ „Січ“: Петро Шлемкевич, ч. р., голова; д-р Остан Грцай, в. р., пресовий референт; Ярослава Макухана, в. р., секретар.

Грошеві жертви проситиме слати на адресу нашого члена в криво, тов. Легкуна Дмитра, студ. вет. мед. Видіння, пошта Сиятин-Залуче і рівночасно повідомити час про те карткою на адресу: Wien, XVIII. Theresienstrasse 15. „Ukrainischer Verein „Sich“.

Нові книжки й видання.

КНИЖКИ:

Тарас Шевченко: КОБЗАР. Повне зібрання поезій. За редакцією Василя Доманицького. З додатками та змінами за найновішими матеріалами. Вступна стаття Ан. Лебедя. Видавництво „Сяво“, Київ, стор. 260, 8°.

Леонід Гайдай: ТВОРИ. Ювілейне виправлене та поповнене видання. 1827—1927. Редакція, вступна стаття та уаги Бориса Шевченка. Видавництво „Сяво“, Київ, стор. 408, 16°.

Джек Лондон: МОРСЬКИЙ ВОВК. Переклад з англійської мови Дмитра Лисенка. Редакція та стаття Освальда Бургарда. (Повна збірка творів Дж. Лондона. Том II). Видавництво „Сяво“, Київ, стор. 346, 16°.

Гр. Кітка-Основа: КОНОТОП-СЬКА ВІДЬМА. Редакція та вступна стаття Андрія Ніковського. Видавництво „Сяво“, Київ, стор. 143, 16°.

Іван Некуй-Левинський: БУРЛАЧКА. Редакція і вступна стаття Андрія Ніковського, стор. 283, 16°.

Зверхній вигляд книжок В-ва „Сяво“ презентується прекрасно. Треба знати, що призначення їх — дати популярну українську літературу середньому, а то й вищому читачеві, та пошукати світової літератури мішанському відборцеві. І тут зверхній вигляд тих книжок вирізняє виключно свою задачу. Є це культурний лубок, багатобарвний, що нерозв'язаному естетично читачеві, а вірніше: купуючому глядачеві дає повний снів, український, привабливий око сюжет. Країш з тих книжок з цього боку є „Ніоба“ Кобилянської та „Ганя Монголь“ О. Левинського, не кажучи вже про „Кобзаря“ Шевченка у виконанні А. Середи (зубокований Нарбут). Гарно представляються і твори Глибова та Джека Лондона. Видно, що біля Видавництва „Сяво“ стоять культурні люди і продовжують почасти ще перед війною видавниче діло. Багато було б побачити в серії української літератури ще й мистецький лубок.

Уліам Шекспір: СОН ЛІТНЬОЇ НОЧІ. Переклад Ярослава Гордицького. Видання з „Лит.-Наук. Вісника“. Накладом

„ОЛКА“

Рідної Школи. Львів, 1927, стор. 64, вел. 8°.

ЖУРНАЛИ:

ДУХОВНИЙ СІЯЧ. Церковно-народний ілюстрований тижневик. Рік I. Ч. 9—10. (11—18. березня 1927). Зміст: Відозва. — Життя та страждання св. апостола і євангеліста Матфея. — В чому полягає правдиве покаяння. — Ясон. — Від Редакції. — Оголошення. — Маяюки.

WARTALNIK INSTYTUTU NAUKOWEGO do badań emigracji i kolonizacji. Rok II. Nr. 1. Редактор: доц. уміа. д-р Густав Зеленіцкі. Том. I. за перше чверть-річчя 1927. Варшава. Накл. Польського Еміграційного Т-ва. Стор. 212, вел. 8°.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру.

Шеб же шин. 8. IV. Циганка Аза. 9. IV. Маруся Богуславка. 10. IV. ВІЙ. 1818 1—2

Неділя 10. квітня 1927 р.

в вразі непогоди 17. квітня відбудеться

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО

садження дерев на шкільній горі і шкільному молоді шкіль ім. Б. Грінченка, площа св. Юра, при адміністративній церкві і установах міста Львова. Порядок Свята: о 12. годині виліт з вул. Священства з процесією з катедральної церкви св. Юра на горі; отворення та саячення деревини і огорожу; передача огорожу садження дерев. Старшина Коржак.

Пригадується, що Загальні Збори акціонерів Земельного Банку Гіпотечного відбудуться дня 29. квітня 1927 в селі Сокола (дні Дністра у Львові вул. Руська 26) о год. 16. До голосу на Загальних Зборах є уповноважені ті акціонери, що найпізніше 14 днів перед Загальними Зборами адожать акції (I—IV. емісії) враз з незападними купонами, згідно посвідки на золоті акції, в Дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові, або в Українській Шадній в Перемишлях, почім дістануть легітимізації до вступу на Збори. Ва. Акціонери, котрі не відібрали ще своїх акцій, оскільки намірюють взяти участь в Загальних Зборах, звалять про те повідомити Дирекцію Банку, заподаною своєю адресою, щоби їм видано в час легітимізації на Збори. 1809

До львівських членів Союзу українців. Головиний Виділ С. У. запрошує всіх львівських членів взяти участь в надзвичайних загальних зборах (зізді делегатів), які відбудуться дня 9. квітня о год. 2-й і дня 10. квітня о год. 9. рано при вул. Рутівського ч. 22. З огляду на великі кошти окремих запрошень до львівських членів не виснається. За Головиний Виділ: О. Шенрович, М. Мричана. 1845

Реконекції для Пенів зачнуться в суботу 9. квітня 1927 о год. пів до 7-ої у семінаріській церкві, при вул. Коперника. Простіться о численну участь. 1894 1—2

Відчит проф. д-ра І. Раківського „Народ і раса“ відбудеться в неділю, 10. IV. о год. 6. веч. в селі „Української Бесіди“ у Львові, вул. Рутівського ч. 22. Вступ за добровільними датками. 1886 2—2

Святочний концерт для вшанування 100-літньої річниці смерті Л. Бетовена відбудеться в суботу дня 9. квітня ц. р. в селі Муз. Тов-а ім. М. Лисенка о год. 8. веч. Білети в ціні 1—4 зол. поручає Книгарня Наук. Тов-а ім. Шевченка Ринок 10. в день концерту вечором каси. 1879 2—2

Равнина, позір! В четвер для 14-квітня 1927 р. в 2-й год. попол. відбудеться заходом Повітового Народного Комітету УНДО. в домі читальні „Прогресу“ в Немирові велике всенародне віче з отрим денним порядком: 1) Отворення віча, 2) Вибір президії, 3) Справа громадського самоврядування, 4) Справа зміни виборчої ординації до сойму, 5) Внеси й запити. Простіться П. Т. Громадяни немировського судового округу численно прибути. — За Повітовий Народний Комітет УНДО. в Раві Руській: Михайло Чіх, секретар. Любомир Данилович, голова.

Свято Шевченка в Тернополі. Заходом культурно-освітніх товариств у Тернополі відбудеться в неділю дня 10. ц. м. в селі „Міщанського Брацтва“ концерт у честь Шевченка. Участь беруть: мішаний і мужеський хор „Тернопільського Бояна“, селянський хор з Острова, скрипак Б. Коморовський, піаніста п-а Н. Топольницька, солістка п. м. Гринькова і декламаторка п-а А. Супіньська. Святочну промову виголосить ред. В. Мудрий. Дирігент хорів: п. Гр. Терлецький, при фортеп'яні: п. В. Безкоровайний. Початок о год. 7-30 вечором. Дохід на фонд „Учтєса“.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПІСТА до зубів КРЕМ ПЕРЛОВИЙ Ігнатівич Львів, 956107-7

Спеціальний магазин панчохових виробів, набувши корисно велику партію ПАНЧІХ, рукавичок і скарп-ток, продає їх по найбувало низьких цінах.

ХТО віднайме одну умебльовану кімнату з дозволом співжиття кухні? Ближні інформації в Червоній Каліні, Руська 18. 1885 2-2

2 ЗОЛ. коштує срібний ланцюшок на шию у Мандля, Коперника 14. 1773д 2-2

НОТИ на фортеп'яні: В. Безкоровайний: Соната 3. Думка. Родне елюбів. В гаю зеленім, Заколина пісня. 1832 3—3

МАГАЗИН Стамма, Львів, Сикстуська 16. поручає французьку волічку, матадор штучний шовк Д. М. Л. Панчохи, Рукавички, Реформи і т. п. найдешевше, бо вхід через сім. 1708 12—12

СПОКІЙНИЙ, роботящий чоловік середніх літ, уміючий обходитися з електр. моторами, дістане постійне заляття. Зголошення до Адміністрації. 1870 2-2

ПРИГОДИ КАЧУРИКА, прегарне оповідання для дітей з образками, кольорова вістка, великий друк, ціна 80 сот. Адреса замовлень: М. Матвійчук, Львів, Пільсудського (Панська) 17. В друку: Золота рибка. 1838 4—5

ЖІНКУ з основним знанням куховарства, спосібну до ведення пенсіонату, прийму на літній сезон, можливо на стало. — Зголошення письменно з заподанням відбутих практик. Олена Грозикова в Дорі. 1871 2—2

ПАННА, образована з доброї родини, з більшим посагом, виїде замуж за мужчину на вищій становищі від 35—50 літ найрадіше за лікаря, що хотів би осісти на провінції. Неанонімові зголошення під „Віра“ до Адміністрації „Діла“. 1874 2—3

ПІСНЯ руєнських качок 12 зол. тузін з опаккуванням і портом висилає зараз за пошліплатою Василь Байовський, Вовків, Перемишляни. 1876 2—3

НА літній сезон, вже від 1. червня в кліматичній околиці кімната з кухнею + кімната з кухнею (для двох родин) або кімната з кухнею і 2 покої поодинокі до винайму. Ліс і ріка дуже близько. Ласкаві зголошення до парох. уряду в Вишочку нижнім, д. Борина коло Турки/Стр. 1875 2—3

ЛІКАР, українець з 12 літньою практикою пошукує вигідного місця для вільної практики в Галичці, Волині, Підляшшу. Письменні зголошення Костопаля Д-р Рошинський. 1872 2—3

СПОСІБНИЙ адвокатський солідитатор, рутинований в справах контрактних, пишущий вправно на машині, знайде зараз посаду. Зголошення на адресу д-р В. Левинський, адвокат в Зборові. 1889 1-2

СУБСТИТУТ нотаріальний шукає посади від 15. червня 1927, есенуально від 1. червня 1927 р. Зголошення посылати: адв. д-р Лешій, Львів, Підвале 7. — для С. М. 1895 1—2

ВІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятих літ в цілм краю звісна фірма Іван Сельтенрайх Львів, Марієвська пл. 5. 18735 1—10

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка д-р Фелікс Ган Львів, Городецька 46. 1878 Пересвітлення Рентгеном. 3-25 Телефон 834.

КРИВИЦЯ Пансіонат „ЗДІСЛАД“ біля пових лавинок, поручає від 1. мая сонячні кімнати, вибагливий харч — на бажання дієтичний. — Зголошення до 1. мая Витлінова, Львів, Збіжківська 16., між 3—5. Тел. 34—91. 1891 1-4

Присилайте передплату!

Прегарно ілюстровані читаночки для молоді 7—10 літ видання „Рідної Школи“ у. п. т. укладу Володимира Раданкевича. ЗИМА ВЕСНА ЛІТО ОСІНЬ продаються в усіх Книгарнях по 095 зол. за 1 примірник. 1899 1-2

Головний склад в Книгарні „Рідної Школи“ Львів, Руська 1.

РИНОК 35

біля Мар. Торговиці.

Лікарсько-дентистичне Заведення д-ра Симона Раппапорта Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/11. Пломбування й винищення зубів без болю. Штучні зуби в калючку і золоті на американську систему. Пациєнтів з провінції полагодується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 1822 Полякші в сплату. 5-5

Жолудеве Какао стародавній знаменитий середній проти нежити покормових доріг, катару кишок, розвільненням як також дезінтерії кровавої бігушки (червінки), високий відсоток (процент) природного гарбичу, під сталою лікарською контролею. 2) Вісник платки „Extra“, 3) Солодову Кава „Extra“, 4) Цикорію „Extra“ на догідних умовах поручає Представництво Крот. Фабрики Солодової Кава Акц. Т-во „Extra“, — Львів, Перулянка 6. 1757

Сітки, дротяні, кільчастий дрот, ланцюги, лопати, джагани, ножики, тачки, знаряддя слюсарські, ковальські, столярські, ваги, будівельне окуття, керничні понки, праси до дахівок, паси, гурти, ланни, сцїпачки, коловороты, вінди, як також всілякі машини і мотори. 1720 5-10 по найнижчих цінах поручає

Й. ШУМАН

склад залізних і технічних товарів, експедиція товарів на провінції Львів, Городецька 25. Тел. 41-47

Звідомлення Львівський склад Патефонів також грамофонових плит і складних частей

перенесено до фірми Гурскі і Вітеп склад галантерейних товарів пл. Марієвська 3. 1807 3-2

Святочний транспорт, вже надійшов! НА РАТИ Тел. 15-79 Обуза—Одіж—Сукні поручає українська фірма РЕГУЛЯТОР Львів, Ринок ч. 43. 1854 5—6

Наймодніші матеріали мужеські і жіночі у великій виборі на весняний і літній сезон поручає від 93 літ існуючий склад сукна Іван Валлях і Син Львів, ринок 33. Ціни низькі! 1897 1-6 Ціни низькі!

ДЕКОРАЦІЇ фанки, тапети, мебеле накряття, клубові і сальонові гарнітури Т. Кисьяк і Сини пл. Снопків 4. Тел. 40—09. Ва. робітня тапієрсько-декораційна Косишська 20. Тел. 19—88. 1890 1—2

За пелакію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавничий Спілка „Діло“, З доукарні Видавничої Спілки „Діло“ Львів, Ринок ч. 16.